

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Tietoturva-asetus ja sen vaikutukset rekisterien ylläpitoon ja tietoluovutuksiin

Taustaa

- Tiedon merkitys yhteiskunnassa ja viranomaisten toiminnassa korostuu kaiken aikaa.
- Viranomaisten toiminnalliset tavoitteet asettavat tiedon hallinnalle suuria haasteita

Taustaa

- Tietoa tuotetaan ja siirretään yhä enenevässä määrin tietoverkoissa. Avoimissa tietoverkoissa asiakkaina ja käsittelijöinä voivat olla kaikki siellä toimivat.
- Viranomaisen tietoverkoissa viranomaisella on valta määrätä verkon käyttöön ja tiedon käsittelyyn oikeudet.

Taustaa

- Tietojärjestelmien suunnittelussa on otettava huomioon, että hyvän tiedonhallintatavan edellytykset voidaan toteuttaa häiriöttömästi erilaisissa olosuhteissa.
- Tietojärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee pyrkiä siihen, että eri prosesseissa tarvittava yhteinen tieto tallennetaan yhteen paikkaan, jota eri prosessit hyödyntävät
- Viranomaisen tulee kiinnittää erityistä huomiota tuottamansa tiedon laatuun.

Tarkoituksena

- Luoda edellytykset valtionhallinnon tietoturvatyön kehittämiseksi sekä yhtenäisten menettelyjen luomiseksi salassa pidettäviä ja käytöltään rajoitettuja tietoaineistoja käsiteltäessä
- Vahvistaa hallinnon asiakkaiden ja sidosryhmien luottamusta hallintoon ja tietojenkäsittelyyn
- Puitteet sähköisten palvelujen kehittämislle
- Edellytykset tietoaineistojen turvalliseen käsittelyyn muiden osapuolten kanssa

Tarkoituksena

- Tietoturvallisuusasetuksessa säädetään viranomaisia koskevista yleisistä tietoturvavaatimuksista ja tietoturvallisuustasoista
- Asiakirjalla tarkoitetaan asetuksessa myös sähköisessä muodossa tai muutoin teknisenä tallenteena talletettuja tietoaineistoja
- Asetuksen avulla parannetaan sähköistä asianhallintaa ja sähköisten palvelujen kehittämistä.

Tarkoituksena

- Asetus ei muuta viranomaisten asiakirjojen julkisuutta ja salassapitoa, vaan ne määräytyvät julkisuuslain ja erityissäännösten perusteella.
- Sovelletaan valtionhallinnon viranomaisiin.
- Näillä tarkoitetaan valtion hallintoviranomaisia ja muita valtion virastoja ja laitoksia sekä tuomioistuimia ja muita lainkäyttöviranomaisia.

Asetus

- Voimaan 1.10.2010
- Asettaa virastoille perusturvatason vaatimukset
- Säättää salassa pidettävien ja käytöltään rajoitettujen tietoaineistojen käytöstä
- Vaikuttaa myös muihin toimijoihin
- Asetuksen tukena toimeenpano-ohje (VAHTI 2/2010)
- Tietoturvallisuuden perustaso saavutettava 30.9.2013 mennessä

Asiakirjojen luokittelu

- Neliportainen luokittelu I-IV
- Osoittaa, minkälaisia tietoturvasuhteita niiden käsittelyssä on noudatettava

Mitä vahingollisempia seurauksia tietoaineiston luvattomasta paljastamisesta aiheutuisi, sitä tarkempia käsittelyvaatimuksia on noudatettava ja sitä korkeampaan suojaustasoluokkaan aineisto sijoitetaan.

Luokittelu

Viranomaisen tulee päättää, ottaako se luokittelun käyttöön ja milloin.

5 vuoden kuluessa päätöksestä vaatimukset täytyttävä.

Yhtenevät luokitukset ja käytännöt helpottavat viranomaisten välistä salassa pidettävien tietojen vaihtoa

Suojaustasot

- I jos asiakirjaan sisältyvän salassa pidettävän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **erityisen suurta vahinkoa** salassapitosäännöksessä tarkoitettulle yleiselle edulle
- II, jos paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **merkittävää vahinkoa** salassapitosäännöksessä tarkoitettulle yleiselle edulle

Suojaustasot

- III, jos asiakirjaan sisältyvän salassa pidettävän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **vahinkoa** salassapitosäännöksessä tarkoitettulle yleiselle tai yksityiselle edulle
- IV, jos asiakirjaan sisältyvän salassa pidettävän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **haittaa** salassapitosäännöksessä tarkoitettulle yleiselle tai yksityiselle edulle

Tietojen siirrosta

- Luokitellut asiakirjat toimitetaan vastaanottajalle suojaustason asettamienvaatimusten mukaisesti. Luokiteltu asiakirja tulee jakaa siten, etteivät sivulliset pääse käsiksi suojattavaan tietoon.
- Tietojärjestelmissä tietojen jakelu toteutetaan ensisijaisesti tarjoamalla pääsyoikeus tietoon tai sähköpostin välityksellä.
- Luokiteltuun asiakirjaan sisältyviä tietoja saa käsitellä, siirtää ja taltioida vain sellaisissa tietojärjestelmien ja tietoverkkojen osissa, jotka täyttävät kyseisen suojaustason tietovarantojen käsittelylle asettamat tietoturvavaatimukset.

Tietojen siirrosta

- Suojaustasoon III kuuluva tieto voidaan tallettaa selväkielisessä muodossa valvotuissa korotetun tai korkean tietoturvasuustason verkon palvelimilla.
- Muissa verkkoympäristöissä suojaustason III tietoa saadaan siirtää ja tallettaa vain asianmukaisesti salattuna.
- Myös suojaustasoon IV kuuluva tieto tulee salata, kun sitä siirretään ja taltioidaan yleisessä verkossa ja sen palvelimilla, ellei lähettäjän ja vastaanottajan kesken ole sovittu muusta turvallisesta järjestelystä

Vastaanottajan toimenpiteet

- Luokitellun asiakirjan vastaanottaja kirjaa vastaanotetun aineiston asiakirjan suojaustasoa vastaavaan diaariin tai rekisteriin. Jos asiakirja tulee suoraan vastaanottajalle, hänen on huolehdittava asiakirjan kirjaamisesta.
- Asiakirjan vastaanottaja vastaa kaikista asiakirjan käsittelyyn liittyvistä velvollisuuksista käsittely- ja käyttöoikeuksineen.

Verkossa

- www.vm.fi/vahti
- http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/05_valtionhallinnon_tietoturvallisuus/20101028Ohjetti/02_Ohje_tietoturvallisuudesta_valtionhallinnossa.pdf

